

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

27 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2018, declarat de avocata Aurelia Mîrzîncu, în numele inculpatului

*Sîrbu Dumitru XXXXXX, născut la
xx xxxxxxxxxxx xxx, originar și locuitor al mun. XXXXXXXX,
or. XXXXXXXX, str. XXXXXXXX XXXXXXXX xx, cetățean al R.
Moldova, anterior condamnat prin:*

*1) sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din
05.03.2015, în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, la
amendă în mărime de 500 unități convenționale, adică
10.000 lei.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 03.10.2017 – 19.01.2018,
instanța de apel: 05.02.2018 – 06.03.2018,
instanța de recurs: 21.05.2018 – 27.06.2018.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău din 19 ianuarie 2018, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Sîrbu Dumitru a fost condamnat în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal la 3 ani

închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau a exercita activități de gestionare a substanțelor narcotice, psihotrope sau analoagelor lor, pe un termen de 5 ani.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probațiune de 5 ani.

Instanța a mai decis că: *„în baza art. 85 Cod penal, la pedeapsa stabilită se adaugă în întregime pedeapsa neexecutată aplicată prin sentința Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 05.03.2015, sub formă de amendă în mărime de 500 u.c., ce constituia 10.000 lei, care se execută de sine stătător, conform art. 87 alin. (2) Cod penal”*.

2. Instanța a constatat că, la începutul lunii iulie 2017, inculpatul Sîrbu Dumitru, aflându-se în mun. Chișinău, urmărind scopul păstrării ilegale a drogurilor, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului său, a păstrat asupra sa masa vegetală uscată și mărunțită de culoare cafeniu-roză cu greutatea de 0,556 gr., ambalată într-un pachetel din polietilenă, până la data de 04.07.2017 orele 07.40, când colaboratorii de poliție a IP Buiucani au efectuat percheziție la domiciliul lui Casap A. pe str. XXXXXXXX XXXXXX, XX X, or. XXXXXXXX, mun. XXXXXXXX, unde se afla Sîrbu Dumitru cu acest pachetel.

Conform raportului de expertiză nr. 34/12/1-R-4083 din 26.07.2017, s-a stabilit că în masa vegetală uscată și mărunțită de culoare cafenie-roză (0,556 gr.) ridicată în timpul percheziției la domiciliul lui Casap A. pe adresa or. XXXXXXXX, str. XXXXXXXX XXXXXXXX XX X, s-a depistat MMB(N)-BZ-F (C21H22FN3O3), care se atribuie la substanțele psihotrope. Cantitatea maselor vegetale constituie 0,556 gr.

Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, cu privire la lista substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, categoria substanțelor cu formula MMB de la 0,25 gr., constituie proporții deosebit de mari.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut în totalitate vina și faptele indicate în rechizitoriu, solicitând examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, cerere susținută și de avocatul acestuia.

Deoarece aceste probe i-au confirmat integral vinovăția, instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, ca păstrarea drogurilor, săvârșite în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75-77 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală, că inculpatul a comis o infracțiune gravă, anterior fiind condamnat, pedeapsa stabilită nefiind executată, că circumstanțe agravante nu sunt stabilite, cea atenuantă fiind recunoașterea vinovăției, că inculpatul a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată conform art. 364¹ Cod de procedură penală și, astfel, beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoarea, că inculpatul anterior a fost condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la amendă în mărime de 500 unități convenționale, ce constituia 10.000 lei, iar la momentul săvârșirii acestei infracțiuni, pedeapsa stabilită nu a fost executată, ultima infracțiune fiind comisă în

stare de recidivă, concluzionând că pentru corectarea și reeducarea inculpatului, care anterior a fost judecat și a săvârșit o infracțiune gravă, nu este rațională executarea pedepsei aplicate, aceasta urmând a fi suspendată condiționat conform art. 90 Cod penal.

3. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, of. Buiucani, Sergiu Zamă, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal la 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa orice funcții și de a exercita orice activitate în circulația medicamentelor pe un termen de 5 ani. Conform art. 85 Cod penal, să-i fie adăugată pedeapsa neexecutată aplicată prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 05.03.2016 – amenda în mărime de 500 unități convenționale, ce constituie 10.000 lei.

Apelantul a invocat, că în cadrul cercetării judecătorești nu au fost stabilite careva motive care ar indica că nu este rațional ca inculpatul să nu execute pedeapsa cu închisoarea prevăzută de lege și solicitată de acuzare pentru fapta săvârșită.

Pedeapsa stabilită inculpatului, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, pentru infracțiunea prevăzută de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, care este o infracțiune din categoria celor grave, este una prea blândă și contrară art. 61 Cod penal, nu-și va atinge scopul de corectare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui cât și din partea altor persoane.

În ultima perioadă, s-a atestat o creștere alarmantă a infracțiunilor ce țin de circulația ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope sau analoagelor lor, a numărului persoanelor care consumă astfel de substanțe, însă instanța nu a ținut cont de scopul pedepsei care primordial trebuie să restabilească echitatea socială și să prevină săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea condamnatului cât și a altor persoane.

Aplicarea unei pedepse neprivative de libertate, va duce la încurajarea pe viitor a comiterii infracțiunilor similare de către alte persoane.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2018, apelul a fost admis, casată sentința parțial și pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Sîrbu Dumitru, recunoscut vinovat în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, i-a fost aplicată pedeapsa de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita activități de gestionare a substanțelor narcotice, psihotrope și analoagelor lor pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, din momentul reținerii.

În temeiul art. 85, 78 Cod penal, i-a fost adăugată, pentru executare de sine stătător, pedeapsa neexecutată aplicată prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 05.03.2015, sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, ce constituie 10.000 lei.

În rest, sentința a fost menținută fără modificări.

Instanța de apel a reținut, că instanța de fond, deși a încadrat corect acțiunile inculpatului, la stabilirea pedepsei nu a dat deplină eficiență art. 61, 75 Cod penal.

Astfel, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 61, 75 – 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii comise, de persoana inculpatului, de circumstanțele reale și personale, că circumstanțe agravante și atenuante nu au fost stabilite, iar faptul că inculpatul a recunoscut vina și se căiește de cele comise, nu poate fi intabulată la art. 76 Cod penal, fiind deja raportate la prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, concluzionând că reeducarea inculpatului este posibilă doar prin izolare de societate.

Or, în conformitate cu art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, păstrarea drogurilor, săvârșite în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare se pedepsește cu închisoare de la 1 la 6 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Inculpatul a fost condamnat anterior prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 05.03.2015, în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, la amendă în mărime de 500 unități convenționale, ce constituia 10.000 lei, iar la momentul săvârșirii prezentei infracțiuni pedeapsa stabilită nu a fost executată.

Conform art. 34 Cod penal, inculpatul a săvârșit infracțiunea în stare de recidivă, iar aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, nu va realiza scopul propus de legiuitor la art. 61 Cod penal.

Mai mult, faptul că inculpatul a recunoscut vina, nu este suficient, deoarece el anterior a fost judecat, iar infracțiunea comisă face parte din categoria celor grave.

Astfel, având în vedere necesitatea asigurării unui comportament adecvat a inculpatului pe viitor, ținând cont de scopul pedepsei penale, urmează a aplica inculpatului o pedeapsă sub formă de închisoare în limitele fixate de norma art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, ținându-se cont de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani cu ispășirea pedepsei, în conformitate cu prevederile art. 72 alin. (3) Cod penal, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau a exercita activități de gestionare a substanțelor narcotice, psihotrope sau analoagelor lor, pe un termen de 5 ani.

Instanța de fond, în contextul poziției ocupate de către inculpat în cadrul cercetării judecătorești, trebuia să-i aplice pedeapsa închisorii, cu executarea reală a ei, prevăzută de dispoziția articolului infracțiunii săvârșite, deoarece, inculpatul a fost anterior condamnat, nu s-a corijat, ceea ce reprezintă o lipsă de respect față de organele de drept, față de conduita în societate și indică la faptul neexecutării scopului propus de legiuitor la art. 61 Cod penal.

Ținând cont de circumstanțele sus-indicate, sunt inaplicabile prevederile art. 90 Cod penal și nu este posibil de suspendat condiționat executarea pedepsei închisorii, or, corectarea inculpatului este posibilă doar cu izolarea lui de societate, prin executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip semiînchis.

5. Avocata Aurelia Mîrzîncu a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și menținerea sentinței primei instanțe.

Recurenta a invocat, că instanța de apel nu s-a expus motivat asupra argumentelor inculpatului și nu a respectat principiile individualizării pedepsei.

Pedepșa aplicată inculpatului este una prea aspră în raport cu fapta comisă, or, acesta a recunoscut vina pe deplin, se căiește sincer de cele comise, solicitând examinarea cauzei în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, cooperând cu organele de urmărire penală.

Astfel, la judecarea acestei cauze, instanța de apel nu a respectat întocmai principiile de bază care reglementează desfășurarea unui proces penal echitabil, aplicând astfel, o pedeapsă prea aspră inculpatului, fără a exista impedimente de a aplica în privința acestuia prevederile art. 90 Cod penal.

În drept, recursul este fondat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Potrivit art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Sub acest aspect se reține că recursul ordinar este fondat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede mai multe temeiuri, cum ar fi că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; (*pct. 5. din decizie*).

Însă, în recursul respectiv, în pofida normelor de drept enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a deciziei contestate, care ar fi erorile de drept și esența circumstanțelor că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, și care sunt aceste motive în condițiile în care apărarea nici nu a declarat apel, că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, că acesta este expus neclar, că instanța ar fi admis o eroare gravă de fapt, dar raportată la exigențele art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, care i-ar fi afectat soluția, fiind omisă în totalitate argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Rezultă, că recursul menționat nu îndeplinește cerințele legale de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeuri neargumentate legal de recurent.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just luând în considerare personalitatea inculpatului, consecințele faptei comise de el și gradul sporit de pericol social al infracțiunilor săvârșite, ținând corect cont de prevederile art. 61, 75, 85 alin. (1) Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare. Dacă, după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară. Pedepsa definitivă în cazul unui cumul de sentințe trebuie să fie mai mare decât pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei noi infracțiuni și decât partea neexecutată a pedepsei pronunțate prin sentința anterioară a instanței de judecată.

În consecutivitatea enunțată, instanța de apel, just a concluzionat că în cazul condamnării anterioare a inculpatului prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 05.03.2015 și neexecutării pedepsei aplicate la data comiterii ultimei infracțiuni, și care este una gravă, chiar și în prezența circumstanțelor invocate de avocat (*pct. 5. din decizie*), suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii în baza art. 90 Cod penal, ar reprezenta o soluție de pedeapsă penală prea blândă, inechitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (*pct. 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în *pct. 5.* din prezenta decizie, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei penale.

Însă, pornind de la relevanțele art. 6 *pct. 11¹*), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune avocatul este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-a aplicat inculpatului o pedeapsă individualizată conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) *pct. 4)* Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul menționat este vădit neîntemeiat, acesta urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Aurelia Mîrzîncu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2018, în privința inculpatului Sîrbu Dumitru XXXXXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 25 iulie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco